

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor snaha poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se ostanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Grobokopi koroških Slovencev.

Klerikalni petelin dr. Brejc nam je na naš sobotni članek, v katerem je pojasnjena uloga, ki jo je igral na Koroškem, poslal naslednji popravek:

„Sklicujoč se na § 19. tisk. zakona zahtevam glede na članek „Grobokopi koroških Slovencev“, priobčen v Vašem listu z dne 26. januarja t. l. št. 22, da v postavnem času ter na istem mestu in z istimi črkami objavite nastopni stvarni popravek: Ni res, da sem bil jaz od ljubljanskih „Slovenčevcev“ poslan na Koroško, da bi nekaterim vročerkvrim kaplanom slovensko narodno gibanje pomagal zapeljivati v strogo klerikalno strujo; ni res, da sem imel v prvi vrsti zasledovati tiste slovenske rodoljube, ki so bili na sumu kot liberalci; ni res, da sem jim imel izpodbiti zaupanje pri starejših narodnih duhovnikih in jih očrniti po farovžih in sploh pri ljudeh; tudi ni res, da sem ta posel, dokler sem bil v Celovcu, vestno izvrševal. Res je samo to, da sem bil leta 1896 v Celovcu pet mesecev v sodni praksi, in da sem se v svojem prostem času ob strani in v popolnem sporazumljenju s tamošnjimi slovenskimi rodoljubi gg Legat, Gabron, Einspieler, Rozman, Podgore i. dr. intenzivno udeleževal narodnih shodov in sploh agitacije v tedaj deželnozbornski volivni kampanji. — V Ljubljani, 28. januarja 1901. — Dr. Janko Brejc.

Opomba uredništva: Občinstvo je že davno spoznalo vrednost takih „popravkov“, prepričalo se je že davno, da klerikalci tudi najočitnejše, tisočkrat dokazane resnice tajé, kadar jim tako kaže. Dr. Brejc se sramuje žalostne uloge, ki jo je igral v Celovcu, in bi jo rad utajil. Povedati pa mu moramo, da vlada tako mej duhovniki, kakor mej posvetnjaki na Koroškem splošno prepričanje, da je on dejanski igral tisto žalostno ulogo, kakor smo jo popisali, in povedati mu moramo, da gaimajo vsislovenski rodoljubi na Koroškem na sumu, da je prav on spisal tisti infamni članek v

„Slovenec“, vsled katerega se je g. Legat odtegnil vsakemu političnemu delovanju.

Afera Berce.

Boštanjski župnik gospod Berce je pri šenklaški gospodi padel v nemilost. Naklonjena mu ta gospoda itak ni bila nikdar, zakaj boštanski župnik ima na sebi toliko madežev, da je kar groza. Gospod Berce je odločen in resničen narodnjak, kar šenklaški gospodi nikakor ne ugeja. Po njenem mnenju sme duhovnik biti le na videz narodnjak, v svojem srcu pa mora „slovenski duzel“ — besede kanonika Kalana! — prezirati. Gospod Berce je dalje občespoštovan mož, ter uživa tudi simpatije naprednjakov, mej tem ko je po sodbi šenklaških gospodov vsak duhovnik slab, če ga naprednjaki ne sovražijo. In končno je gospod župnik Berce storil neodpustni greh, da se je pri zadnjih volitvah vzdrljal vsake agitacije. S tem je zadobil nov in največji madež. Mera njegovih grehov je zdaj polna. Vse bi se mu bilo še odpustilo, ali da ni hotel lece in spovednice zlorabljati v korist dr. Šusteršiča in Povšeta, da v svoji župniji ni hotel delati združbe in sejati sovraštva mej farani, s katerimi mora živeti tudi po volitvah, tega mu šenklaški gospodje in njihovi somišljeniki nikakor ne odpuste in zato so odpustili z verige svoje stekliše ter jih poslali nad boštanskega župnika.

Če nam kaj osvetljuje strašno podivjanost, ki je zavlada v klerikalnem taboru, nam jo osvetljuje besno preganjanje župnika Berceta. Škof je v zadnjem svojem pastirskem pismu milo prosil, naj verniki ne puste sramotiti in zaničevati duhovnikov. Vsa bi se mislila, da se bo škof sam držal tega svojega lastnega priporočila in da bo svoje duhovnike vsaj branil, kadar more, kadar ima moč in priliko v to. Toda kaj vidimo? Tisti škof, ki je tako milo prosil vernike, naj ne puste duhovnikov zasramovati in zaničevati, tisti škof dopušča, da njegovi zaupniki, njegovi najboljši pristaši v njegovih listih in v cerkvi

zasramujejo stanovskega tovariša, vzglednega duhovnika samo zategadelj, ker je pošten človek in se kot tak ni hotel vti-kati v volilni boj.

Sramotni napadi škofovih časnikov na župnika Berceta so znani in tudi že po zaslužnju ožigosani. Toda tudi na leci so duhovniki napadali duhovnega svojega sobrata in ga grdili na tako nizkoten način, da mora ogorčenje prešiniti vsacega, kdor ima le količkaj čustva za dostojnost. Mej vsemi temi zasramovalci župnika Berceta se je najbolj odlikoval šentlambartski župnik Nemanč. Ta mož se je drznil razleco oznanjati, da je župnik Berce slab duhovnik, češ, „katoliška cerkev je na skalo zidana, a dasi je imela že slabe duhovnike, še slabše kakor je boštanski župnik, vendar še stoji“, in ta človek se je drznil župnika Berceta v cerkvi razleco osebno sramotiti, rekši o njem, „boštanski gospod ne pozna druge poti, kakor tisto, ki drži v Ljubljano na št. 13.“ Če to ni nezasiščen škandal, potem ne vemo, kaj naj še tako imenujemo.

Mi smo koj po tej zasloveli pridigi sporočili, da bo imel ta napad sodne posledice. To je vendar čisto naravno, da župnik Berce takega javnega zasramovanja ne more molče pretrpeti, da je svoji časti dolžan, zahtevati javnega zadoščenja. Ker pa le ni bilo nič slišati o tej tožbi, naprosili smo spoštovanega somišljenika, naj izve, kaj je vzrok, da župnik Berce ne toži.

Kar smo izvedeli, nas je res osupnilo. Naš somišljenik nam poroča, da župnik Berce ne sme tožiti, da se mu je to prepovedalo. Ko je gosp. Berce izvedel, na kako infamen način ga je njegov duhovski tovariš Nemanč v cerkvi grdil, je škofa brzojavno prosil dovoljenja, da toži župnika Nemanča. Škof pa mu je brzojavno odgovoril „Strenue prohibeo accusationem“ in mu potem tudi še pismeno sporočil, da mu prepoveduje tožiti župnika Nemanča.

To je naravnost nečuvstvo. Škof brani župniku Bercetu iskati pri sodišču javnega zadoščenja za grdo, za sramotno, v cerkvi izrečeno obrekovanje, dasi je sam

sebi in svojemu stanu dolžan, oprati se takega očitanja. Ali je škof pomislil, da se je hote ali ne hote s svojo cerkveno avtoriteto zavzel za obrekovanje, da mora vsakdo sklepati: Škof brani Nemanča pred kaznijo, škof noče, da bi se župnik Berce javno opral, da bi javno dokazal, da se mu je zgodila krivica. In kaj more škof storiti, če bo ta ali oni mislil: Škof hoče, da bi obviselo na župniku Bercetu vse to, kar mu je očital Nemanč in zato je Bercetu zagrozil s suspendiranjem, če bi Nemanča tožil.

Ta afera v zvezi s tistim pismom, ki ga je dobil neki notranjski župnik nam kaže v bengalični luči žalostne razmere, ki so zavladae mej duhovščino. Pošteni duhovniki, ki se ne deajo vti-kati v politične boje, ki sereš posvečujejo samo svojemu poklicu, so danes „vogelfrei“ in izpostavljeni najgršem javnemu zasramovanju od strani duhovnikov, škof pa jim prepoveduje iskati si zadoščenja in štiti s tem obrekovalce in obrekovanja.

V Ljubljani, 29. januarja.

Klerikalcev ne marajo.

V Podmokli (Bodenbach) na Češkem so imeli nemškoraladni poslanci svoj shod, na katerem so obravnavali tudi o vprašanju, ali naj se obnovi takozvana „Gemeinbürgschaft“. Splošno so se izjavili nemški radikalei za tako zvezo nemških strank, toda izključene morajo biti stranke nemških klerikalcev, krščanskih socialistov in ustavovernih veleposestnikov. S temi se nemški radikalei nočejo družiti, pač pa so se izrekli za ožjo zvezo nemške narodne in nemške radikalne stranke. Vendar pa bi se morala nemška narodna stranka, dasiravno je trikrat večja, podrediti vodstvu nemških radikalcev ter sprejeti radikalni linški program.

Dogodki na Kitajskem.

Poročila s Kitajskega so postala jako redka. Vojne je konec, dasi imajo posamezni oddelki še sem ter tja opravka z ropar-

LISTEK.

Podčastnik Prišibejev.

Spisal Anton Čehov.
(Konec.)

„Vsi so slišali, ko si dejal to prav pred vsem surovim ljudstvom: „Sodnika take stvari ne brigajo nič!“ Vsi so slišali, da si to rekel. Postalo mi je vroče, vaše visokorodje, silno sem se prestrašil. „Ponovi“, sem mu dejal, „ti ničvrednež, kar si rekel“. In zopet je govoril prav iste besede. Tedaj sem pa planil proti njemu. „Kako moreš“, sem dejal, „trditi o go-spodu sodniku kaj takega? Redar si proti oblasti? Ah, li ne veš, da te lahko izroči gospod sodnik radi takih govorov in radi nezanesljivega vedenja orožništva? Li veš, da te gospod sodnik radi takega političnega govorjenja lahko izžene?“ In župan je dejal: „Sodnik se nima izven svojega delokroga v ničesar umešavati. Brigati se ima samo za manjše stvari“. Tako je dejal, vsi so ga slišali. „Kako moreš“, sem dejal, „oblast poniževati? No“, sem dejal, „z menoj ne boš ubijal takih šal, sicer se ti bode slabo godilo.“ Poprej enkrat, v Varšavi, in pa ko sem bil vratar na klasiškem

gimnaziju, tedaj sem, kadar sem slišal take nespodobne besede, kar pogledal na cesto, jeli ne vidim kaknega orožnika. „Pojdi semkaj“, sem dejal orožniku, ter mu vse povedal. A komu naj človek pove tu v vasi? Tedaj se me je polotila besnost. Razjezilo me je, da se je sedanji svet tako spozabil v svoji trmi in nepokorščini, in zato sem dvignil roko ter sem... seveda ne zelo, samo toliko, da se vzdrži red, da ne bo govoril o vaši visokosti več takih besed. Redar se je zavzel za predstojnika, zato sem seveda tudi redarja. In tako je šla stvar naprej. Malo preveč sem se razgrel, vaše visokorodje. Toda drugače ni mogoče, kakor dati mu jih par po hrbtu. Ako neumnega človeka nekoliko ne pretepeš, si naložiš greh na lastno svojo dušo; zlasti kadar se gre za kaj važnega... kadar kdo kali red...“

„Dovolite, da se vzdrži mir, za to je vendar nekdo tu, za to je redar predstojnik in policijski načelnik...“

„Redar pa ne more vsega videti in policijski načelnik tudi ne razume tega, kar razumem jaz.“

„Toda razumite vendar, da to ni vaša stvar!“

„Kaaaj? Kako, da ni moja stvar? Čudno... Ljudje razgrajajo, in to ni moja

stvar! Ali naj jih hvalim, kaj? Pritužujejo se, da jim prepovedujem popevati pesmi; toda kaj pa je dobrega na pesmih? Mesto da bi kaj delali, pa pojo... In še neko drugo modo se upeljali: zvečer sedeti pri luči. Spat naj bi šli; pa tu govoričijo in se smejejo. Zapisal sem si!“

„Kaj ste zapisali?“

„Kdo sedi pri luči.“

Prišibejev je vzel umazan list iz žepa, si nataknil očala ter čital:

„Kmetje, ki sede pri luči: Ivan Pratorov, Sava Mikiforov, Peter Petrov, Vdova vojaka Šurkova živi v divjem zakonu s Semjonom Kislovim. Ignacij Sverčok se bavi s čaranjem, in njegova žena je čarovnica, ki hodi na noč z doma tuje krave mlast.“

„Dovolj,“ je rekel sodnik ter prešel k zaslišanju prič.

Podčastnik Prišibejev je porinil očala na čelo ter je pogledal začuden sodnika, kateri vsekakor ni bil na njegovi strani. Debele oči so se mu svetile in nos mu je postal temnordeč. Gledal je sodnika, priče ter ni mogel razumeti, zakaj je sodnik tako vznemirjen, in zakaj je čuti v vseh kotih dvorane zdaj mrmranje, zdaj pridržan smeh. Nepomnljiva mu je tudi obsodba: mesec zapora.

„Zakaj?“ je dejal v vprašujočo kretnjo, „po katerem zakonu?“

In postalo mu je jasno, da se je svet izpremenil, in da je uprav nemogoče živeti. Temne, žalostne misli so se ga polastile. Toda ko je stopil iz dvorane ter videl kmete, ki so stali skupaj in govorili, tedaj se je postavil po svoji stari navadi, katere ni mogel več zmagati, v vojaško pozituro ter zavpil s hripavim, jeznim glasom:

„Narazen, ljudje! Ne ustavljajte se! Domov pojdite!“

Segantini, Rodin in Klinger.

Ob Dunajščici je sezidal pred leti mojster Olbrich belo, nizko poslopje z veliko pozlačeno kroglo, okrasil isto z modernimi novimi ornamentami in priredil za svetišče, kjer se razstavljajo dela umetnikov slikarjev in kiparjev. Tam prireja društvo „Secesija“ vsako leto po dvakrat ali trikrat razstave ali izključno Dunajčanov, ali tujih umetnikov. Letos v januarju je otvorila razstavo v znamenju Segantinija kateremu je pridružila Rodina in Maksa Klingerja, nekaj Francozov in jednega Španca. Ali Segan-

skimi tolpami bokarjev ali Tunguzov. Toda oficialno se mir še sedaj ni sklenil. Kitajska vlada je pač podpisala mirovne pogoje, ali do pravega sklepa miru še ni prišlo. Previhani in premeteni Kitajci bočejo sklep miru zavleči, da bi med tem večina tujega vojaštva odšla ter bi se tako mogla vlada uspešneje upirati mirovnim pogojem. Poslaniki vedno drezajo in prigajajo kitajsko vlado, ki pa najde vedno nove izgovore, samo da se konec mirovnih pogajanj odtegne čim najdalje. Rimski "Corriere" poroča iz Pekina, da je Lihungčang izjavil, da zahtevane denarne odškodnine Kitajska nikakor ne bo plačala, in da nikdar ne bo dovolila, da bi se postavile kitajske finance pod evropsko nadzorstvo. Lihungčang priporoča, naj se da cesarju večja oblast ter naj se nastavi pravičnina in napredna vlada. Kitajska cesarica je baje resno bolna. Princ Tuan pa je baje v ječi.

Vojna v južni Afriki.

Že pet tednov so Buri v Kaplandiji, le še par dnevnih maršev so od Kapstadta, Angleži pa niso storili nič drugega, kakor da so proglasili vojno stanje skoraj za vso kolonijo. Buri so zasedli velike dele Kaplandije, Angleži pa jih niti ne poskušajo pregnati, ker nimajo niti vojakov niti konj. Kitchener je hotel pridobiti Bure najprej z miroljubnimi ponudbami. Ker so ga Buri zavrnili, poskuša sedaj svojo srečo z neusmiljenostjo. Vojaštvu, ki trpi pomanjkanje živila, je dejal, da bo moralo stradati, ako bo Bure lovilo, ter tako indirektno ukazal, naj vsakega Bura, ki jim pade v roke, kar ustrelé. No, Buri morejo plačevati Angležem milo za drago ter postreliti še mnogo več ujetnikov. Dewet in Louis Botha stoji med Ermelom in Lüdenburgom ter nameravata poslati Delareya v Natal. 25. t. m. sta imela general Cunningham z Delareyem pri Middelfonteinu in Kopperfonteinu bitko. Angležem se je godilo že slabo, ko jim je prihitel general Babington na pomoč iz Ventersdorpa. Seveda so se Buri na to umaknili. General Smith Dorrien, ki je prišel iz Wontfontaina v Carolino, je zadel na močne čete Burov, s katerimi je imel pet ur dolg boj. Buri so se končno umaknili. Iz Kapstadta poročajo, da sta se dva močna oddelka Burov pojavila v okoliščini Clanwillama, zahodno od oranjske države. Londonski listi so radi te vesti preplašeni, ker vidijo v tem namero Burov, da vderó do morja, kjer jim bo možno dobiti pomoči, orožja in streljiva iz Evrope. Angleške bojne ladje in topnjače so dobile naročilo, da čuvajo zahodno afričansko obalo in da ustavijo vsako sumljivo ladjo. Med Belfastom in Pretorijo je koncentriranih okoli 10.000 Burov. Angleške čete so ustavile svoje operacije ter se ne premaknejo. Angleški listi tolmačijo to tako, da vladajo med vojaštvom razne bolezni v toliki meri, da so postale čete — nerabne! Listi prinašajo pisma angleških generalov, ki so vojne že do grla siti in si želé domov. Tudi vojaštvu vojna že sila preseda.

tini prevladuje bodisi po številu, bodisi tudi po vrednosti. Vsaj vrednost njegovih slik se ceni na milijone.

Giovanni Segantini se je rodil v Arku na južnem Tirolskem. Mati mu je zgodaj umrla, in oče ga je poslal k sestri v Milan. Toda Giovanni ji je ušel in prišel do francoske meje, kjer je pasel svinje. Pa tudi to mu je bilo predolgočasno in pobegnil je dalje v svet. Končno se je ustanovil v Milanu, in hodil na tamošnje akademije. Takrat je začel vreti po Francoskem meji umetniškem svetu, in že Millet, slavni francoski slikar, je izrekel devizo: „Luč“. Luč mora priti do svetlobe, in zato se mora izpremeniti tudi način slikanja. Nekateri so poskusili mešati barve šele na platnu, namreč one barve, katere so hoteli zmešati v enoten barven vtisek, nanesti so na platno jedno poleg druge, tako, da so se mešale na platnu samem deloma, deloma pa potem, ko jih je gledalo oko. O uplivu take slike piše Segantini sam: „Kdor vidi tako delo prvič, bo občutil v sebi odpor, ker je vajen gledati le na izurjenost v risanju in kako je slikar rabil čopič! — Toda sčasoma se razjasni podoba: ravnine se podaljšajo, podobe ožive in se premikajo; mrlično strast umetnikovo, s katero je alikal sliko, občuti gledalec z isto razvnetostjo, katere napolni vse s pristnim, čistim in čutnim življenjem.“ (Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Žirov, 24. januarja. Resnicoljubni „Slovenec“ priobčil je v svoji 19. številki suboparen dopis, v katerem veleni dopisovalec trdi, da sem med drugimi tudi jaz brzojavno častil dr. Tavčarju o priliki njegove izvolitve. To je laž, kajti iz Žirov je brzojavko poslal župan sam iz lastnega nagiba. Pripomnim pa naj tu, da se z imenovanjem brzojavko povsem strinjam. Nadaljna klerikalna laž je, da sem jaz svoj čas podpisal znano brzojavko, da naj liberalci v Ljubljani steró klerikalnega zmaja. To je bilo o priliki dopolnilnih volitev v mestni zastop v Ljubljani. Brzojavka je došla z Dunaja o času, ko sem jaz bil že z Dunaja 4 dni proč. Med podpisali bilo je ime Ant. Božič, ime mojega kolega. Tu je slavni žirovski literat gotovo nalašč pregledal krasno ime, da more tako mene sedaj v umazanem listu dolžiti podpisa na oni brzojavki. Resnica pa je ta, da bi takrat tudi jaz ne bil zaostal, ampak z veseljem podpisal brzojavko, v veliko jezo vseh žirovskih klerikalcev, če bi le bival takrat še na Dunaju.

Nadalje trdi dopisovalec, da sem jaz že precej kruha snedel od klerikalnih dobrotnikov. Najboljše bi bilo, da bi imenoval dopisovalec imena onih klerikalnih dobrotnikov, ki mene podpirajo. Seveda, dobrotnikov bi lahko naštel mnogo, če šteje med dobrotnike vse one, ki me napadajo s kamenji, ki mi grozè z napadom in ki molijo, da bi na kak način izginil izpred njih oči. Sploh vam pa svetujem, da me pustite v miru, kakor jaz vas pustim. Ne zmenim se za vse vaše delovanje, vsi vaši voditelji so mi deveta briga. Najmanjše veselje pa imam občevati z lažnjivimi dopisniki, ki — strogo klerikalni — le razprti in sovražstvo trosijo med ljudi. Zastonj so vam vse grožnje, ostal bom vedno narodno-naprednega mišljenja, ostal tedaj velik vaš politični nasprotnik.

Makso Božič,
cand. jur.

Iz Hrenovic, 27. januarja. Dobro, g. kaplan! Ali Vam se res ne smili nedolžna šolska mladina, ko na svetem mestu ucepjate v njena nežna srca sovražstvo do vsega, kar se Vaši velemodri glavici ne dopade? 6—8letni otroci morajo na mrzlih tleh pred oltarjem klečati, med tem ko Vi na leci razsajate zoper njihove učitelje. Ubogi otročiči! Klobuke in kučme si devajo pod kolena, da jih preveč ne zebe. Vem dobro, da Vam, g. kaplan, ni treba uživati tistega mraza, kot Vašim učencem kajti Vi se segrežete i od srda i od kretanja. Otroci pa klečé na kučmah ali sedé na petah, gledajo v svojega kateheta ter beró z njegovega obraza in kretanja sovražstvo, srd in jezo. Pastirski list pretečeno nedeljo se Vam je zdel presuboparen in pomankljiv. Osolili in opoprali ste ga sami. Sv. razpelo pogledjte, roko na srce in vprašajte se, če je bil tak ostuden napad na naše učiteljstvo pravičen. Iz Vaših besedij se zamore izvajati edino le ta misel, da se učiteljstvo le zato brani Vašega nadzorstva v šoli, da ljudstvo ne ve, če se otroci prav ali krivo poučujejo, in zato, da ne ve, v kakem duhu so šolske knjige pisane. Vi, g. kaplan, ste usmiljena prizanesljivost in prizanesljiva usmiljenost, da niste ovadili še nobenega tacega učitelja, ki bi krive nauke poučeval. Morda boste rekli v svojem srou: Nobenega še ne, ker nobenega tacega ne poznam. No, zakaj pa tak izraz rabite na svetem mestu, kakoršnega propali lump sredi gozda ne sme rabiti. „Krivo poučevanje“ to ni majhna stvar. Tudi največja propalica ne more trditi, da niso šolske knjige pisane v strogo verakem duhu. Vsaj je po berilih veliko sestavkov, ki popisujejo le božje lastnosti. V nekem berilu se nahaja tudi sestavek: „Bog je pravičen.“ Da, g. kaplan! Pravičen je Bog, pred katerim naj se tresejo hujskači, obrekovalci, lažniki in sploh hudobneži vsake vrste, posebno pa . . . Gosp. kaplan, nekaj ljudij ste že ispodili iz cerkve in bližnje učiteljstvo se bo začelo tudi ženirati Vaših propovedij. Zakaj ste rudeči, kakor kuhan rak, ko pridete z lece? Ljubezen vzbuja ljubezen, sovražstvo rodi pa le sovražstvo. Namestnik božji, posnemaj krotko jagnje, ter nas napeljuj, da bi tako delali.

Prijatelj šolske mladine.

Iz Št. Petra na Krasu, 26. januarja. Plesni večer, ki se vrši, kakor že nazna-

čeno, na svečnico, obeta biti ena najboljših predpustnih veselí na deželi. Prvo, kar vsakogar vleče na veselico je dobra godba, drugo lepi prostor. Za prvo nam je porok vojaška godba, kar se tiče drugega, je na deželi gotovo malo tako lepih prostorov, kakor so oni, v katerih se vrši plesni večer. Na ozalšanju krasne, velike dvorane, v kateri se bo plesalo, delajo naše vrle gospiice neumorno. Seveda nam pri njihovi zamolčljivosti ni bilo mogoče natančneje zvedeti, kako jo nameravajo ozaljšati, a pričakovati nam je najlepšega. Kakor se čuje, pa ta večer ne bo samo namenjen mladim častilcem terpsihore, ampak bo nekaj stanek vse pivške inteligence. Vse odličnejše rodbine iz bližnjih vasi, kakor tudi učiteljstvo celega okrožja, objubili so svoj dohod. V pivniških prostorih, ki tudi niso majhni, zbrali se bodo vrli rodoljubi, da se pri kozarcu dobrega vinca iz znanedobre Geržinove kleti tudi v predpustnem času kaj resnega pomenijo. Da bo tudi za želodec dobro poskrbljeno, nam je porok izvrstna kuhinja. Pričakuje se pa tudi obilo gostov iz bolj oddaljene Bistrice in Trnovega, akoravno Šentpeterčanom, večinoma iz službenih ozirov, ni bilo mogoče udeležiti se njihove zadnje veselice. Bodo pa drugo pot bolj pridni. Pripomnimo le še, da se nobeden naj ne straši burje, ker pri vseh vlakih čakajo zaprti vozovi. Na svidenje!

Iz Mozirja, 26. januarja. V „Slov. Gospodarju“ z dne 17. t. m. nahaja se med drugimi važnimi novicami tudi dopis o nekaki ljudski volji v Celji dne 3. t. m., katere je bila baje grozno nadležna, pa komu, to vedo najbolj strastni agitatorji-delavci ljudske volje v črnih haljah. Med drugimi omenjena sta tudi dva agenta iz Savinjske doline, ki sta prihitela v Celje, da ganita nekatero Celjane, naj napadejo isti nekega odličnega (?) gospoda, ki ima doiti tudi tisti dan s savinjskim vlakom v Celje, da tam dela ljudsko voljo — po svoje.

Dobro se poznamo, Vi odlični gospod dopisatelj „Slovenskega Gospodarja“ rekte Ledeni mož, ter tudi vemo, da ste bili pripravljeni, svoje volilne moze spremiti v Celje, ker ste na isti dan oznanili mašo ob 4. uri v jutro, a strah zastavil Vam je pot, pa ne zaradi v „Gospodarju“ navedenih agentov, katere nista prišla v Celje zaradi Vaše odlične osebe, ampak po opravkih. (Seveda Vaš znani čevljar F. P. Vam je to vest donesel, in Vi ste njemu verjeli —) Splašili ste se, to je istina, socialdemokratov iz Trbovelj, kateri še imajo z Vami izza časa Vašega kaplanovanja v njih sredini veliko obračunati. To je faktum! Ako bi Vas sploh hoteli napadati, gospodine Pankracij, napadali bi Vas lahko doma in ponoči, ker Vas vsako uro pred in po polnoči lahko dobimo ter Vam pokazemo, kako naj duhovnik postopa, da bode faranom v izgled, a ne v zasmeh.

To bi bili tudi že storili, a mislimo, da bi se onečastili, če bi se dotaknili moža, kateremu se s celega života maslo curkoma cedi. Naj bode za danes dovolj; objubimo Vam pa, ako ne daste miroljubnim ljudem miru, da bomo Vašo črno knjigo prihodnjič natančneje razmotrivali. Miroljubni Mozirjani.

Iz Št. Pavla pri Preboldu, 25. januarja. Naš kaplan je vendar dobil edenkrat dobro misel: Ustanavlja namreč „Katoliško izobraževalno društvo“. Vsi zavedni in razsodni ljudje mu želijo najboljše uspehe, ker je to društvo za naše klerikalce v resnici krvavo potrebno. Velika škoda je le, da se ni ustanovilo poprej. Če bi se bilo to preje zgodilo, gotovo bi se ne širila zdaj o našem bralnem društvu in o posameznih naprednjakih tako lažnjiva in nesramna obrekovanja, da bi se jih še najgrši cigan sramoval; gotovo bi klerikalci ne bili napadli pri zadnjem občnem zboru naprednjakov na prav zverinski način; gotovo bi kaplan ne bil blatil diko slovenskega naroda, g. Aškerc, ker kot izobražen človek bi spoznal, da ni vreden, da bi smel odvezati jermen na Aškercem črevlju; gotovo bi tedaj dva nam dobro znana novo-katoliška bolj umela izrek nekega nemškega pesnika, ki pravi: „Der grösste Schuft im ganzen Land, das ist und bleibt der Denunziant“; to je pa le par dokazov za veliko potrebo izobraževalnega društva za našega kaplana in njegove podrepnike, a če jih hoče morda še več, mu jih še lahko podam dovolj. Naprednjaki, Slovenci in

Nemci, pa bomo novo društvo s vsemi možmi podpirali, ker srčno želimo, da bi postali vsi občani resnično kristijani, ne pa samo jezično novo katoličani. Mnogo upanja sicer nimamo. Hudomušnež Gavranoljub, ki pozna vse občane do kosti in klerikalce celo do mozga, pravi po gostilnah: „Gaspud so pa vendar jedenkrat nekaj pametnega napravili. Samo paziti bodete morali vsi ferdamani liberalci, da se v novem društvu ne bodo ljudje učili sedem farizejskih resnic: 1. Ljubi svojega bližnjega, dokler nas uboga, če pa ni naš, ga pa le fókni z nožem ali s planko, in nič ne dene, ako udariš tudi kako nedolžno žensko; 2. Pomagaj bližnjemu, če ti da pomoč lep dobiček, ako nimaš velikega haska, ga pa le pošlji k liberalcu; 3. Spoštuj resnico, hči božjo, če je za nas; kaj bi nam pa mogla laž kaj pomagati, tedaj lažimo ko cigani; 4. Pusti našim njihove reči, ako pa moreš kateremu hudičevemu služabniku, liberalcu, kaj vzeti, tedaj mu le vzemi, a dobro pazi, da ne boš kaznovan, kakor je bil naš vzorni mož —; 5. Varuj se vsega greha, peklenški naprednjak, kdor pa je naš, tisti sme imeti tudi kak neodpustljiv greh, ker ga lahko odsluži, če spušča brezvernim liberalcem kri; 6. Liberalci, ne govorite nesramno, napredni pisatelji ne pišite nič o ljubezni, katere mi ne poznamo, in katero je rodil sam peklenšček; a če se pregreši v tem oziru kdo izmed nas, ali če rečejo preč. gosp. misijonar na prižnici vpricho več sto otrok in mladicev, kakor zadnjič pri nas: „Oj ubogi konter, kulko grehrov se pod taboj zgodi!“ tedaj pa tiho bodi, saj veš, da smo vsi pod kožo krvavi; 7. Ne berite dobrih knjig in časopisov, ker drugače ne morete več verjeti farbarijam.“ — Dal Bog, da se hudobni Gavranoljub le laže! Vendar imamo tudi mi zle slutnje, katerih se ne moremo iznebiti, z ozirom na zadnje žalostne dogodke in z ozirom na značaj in mišljenje nekaterih klerikalcev. Za danes dovolj. Za prihodnjič mi je prav imenitnih novic objubil Gavranoljub, ki ve za vse javne tajnosti daleč na okrog po naši domovini in naših gorah. Rekel je, da bi se nebo jokalo in zemlja tresla, ako bi izvedel svet to, kar ve on. Zato pa mi sedaj tudi ni hotel ničesar izdati, ker zimski dež baje le škodo dela, in ker se boji za svojo slabo kočico. Toraj pozneje na svidenje!

Gavranoljubov prijatelj.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. januarja.

— Vodstvo klerikalne stranke razglašá v „Slovenec“, da je v svoji seji dne 26. t. m. „po vsestranskem prevdanku prišlo do soglasnega sklepa“, da klerikalni poslanci ne smejo vstopiti v skupen, na narodni podlagi zasnovan klub.

— V okrajne šolske svete so od strani deželnega odbora imenovani naslednji gospodje: 1. Za Črnomelj: Leopold Gangl iz Metlike, Ivan Puhek, župan v Črnomlju. 2. Za Kamnik: Luka Mlakar, župan v Lukovici; sodnik U. Garzarolli v Kamniku. 3. Za Kočevje: J. Shadiniger in sodnik Fr. Višnikar iz Ribnice. 4. Za Kranj: Ciril Pirc in Janko Urbančič. 5. Za Krško: dr. Mencinger iz Krškega in J. Globočnik iz Dobrave. 6. Za Litijo: notar Luka Svetec iz Litije in Janez Škrbinc, nadučitelj v Višnjigori. 7. Za ljubljansko okolico: Gabrijel Jelovšek z Vrhnike in Fran Košák z Grosupljega. 8. Za Logatec: Alojzij Pogačnik, župan v Cirknici in F. Siherl v Spod. Logatcu. 9. Za Novo mesto: Fran Majzelj iz Bele cerkve in ravnatelj Detela iz Novega mesta. 10. Za Postojino: Josip Dekleva, župan v Postojini in Maier iz Loža. 11. Za Radovljico: J. Peternel, župan na Bledu in Oton Homan, trgovec v Radovljici.

— „Koroška duhovščina — Proč od Rima“. Pod tem naslovom priobčil je „Slovenec“ dopis iz Celovca v katerem poroča, kako izkoriščajo nemški nacionalci afero Pupovac. Klerikalni dunajski odvetnik dr. Pupovac, ki je na Koroškem kandidiral v drž. zbor, je bil pred kratkim radi žaljenja dež. zbora koroškega obsojen na 250 kron globe. Mej pričami, ki so govorile v korist dr. Pupovca, so bili tudi štirje duhovniki. Seveda so bili zaslusni pod prisego, a Pupovac je bil vslic njih prizadevanju obsojen. Zda razpošiljajo nemški nacionalci neke listke, v katerih pravijo

glede omenjenih štirih duhovnikov, da je sodišče s svojo razsodbo spoznalo, da so ti duhovniki po krivem prisegli ter da to dokazuje, kako opravičeno je njih gibanje „Proč od Rima“. „Slovenec“ je radi tega silno razburjen. Mi umejemo njegovo razburjenost in mu je čisto nič ne zamerimo, nasprotno še hvaležni smo mu, da je pojasnil to veleinteresantno stvar. Morda se zdaj izkaže, zakaj je sodišče več verjelo tistim sedmim pričam, ki so pričale zoper Pupovca, kakor tistim desetim pričam, mej katerimi so bili štirje duhovniki!

— Kranjski Torquemada. Dr. Šusteršič je zopet dosegel sijajno zadoščenje. Ponosen je lahko na to! Neki gospod v Šmihelu se je bil izrazil o njem: „Ali boste dr. Šusteršiča volili? Ali ne veste, da je Šusteršič lump, in sicer ne mali, ampak ta veliki lump iz Ljubljane?“ Dotični gospod je bil radi tega obsojen na 20 K. „Slovenec“ je o tej obsodbi spisal zvičajno notico, v kateri namigava, kakor da je bil dotični gospod obsojen radi tega, ker je govoril to, kar smo mi pisali. Temu pa ni tako. Dotični gospod je bil obsojen, ker je rabil psovko, pri žaljenih s psovkami pa je vsak dokaz resnice izključen.

— Dve značilni razsodbi. Leta 1897. razsodilo je neko glavarstvo na Kranjskem, da je upisati neko volilko v volilski imenik, četudi ni davek, katerega ona plačuje, pri davčnem uradu na njeno ime, marveč na ime njenega moža pisan, ker okolnost, da je geometer provzročil napaden vpis pri davkarji, ne more biti merodajna za državljanske pravice dotične volilke, in ker je dognano bilo, da je zadevna volilka v zemljiški knjigi kot lastnica vpisana, in da dotično zemljišče dejansko uživa in poseduje. Leta 1900 sestavljala je v isti občini volilski imenik za novo obč. volitev prav tista oseba, ki je l. 1897. gori omenjeno razsodbo izzvala. Tem povodom zgledi se pri njej posestnik z zahtevo, da se ga vpiše v volilskem imeniku v tisti volilni razred, v katerega spada po meri davka, ki ga plačuje že nad dve leti t. j. že od 1. januarja 1899. od posestva, katero mu je žena z notarsko pogodbo izročila, na katero je v zemljiški knjigi že prepisan, in od katerega je pa davek še vedno na ženino ime pri davkarji pisan, ker menda še ni našel geometer tekom dveh let časa, to zadevo urediti. V sled tega in vzlasti z ozirom na prvoimenovano razsodbo vpisalo se je tega volilca v II. in ne v III. volilni razred, kjer je doslej volil. Zoper to pritožil se je „prečastiti gospod župnik“, toda reklamacijska komisija ga je zavrnila. Mož se je na to pritožil do onega istega glavarstva, ki je leta 1897. v čisto enakem slučaju in v isti občini, in skoro napram istim osebam izdalo gornjo razsodbo. Glavarstvo je pritožbi ugodilo in vpis volilca zavrnilo, ker je davčni urad poročal, da ima zadevni volilec predpisanega davka le nekaj vinarjev (katere plačuje od prejšnjega posestva) in ne toliko, kolikor se mu ga je v volilskem imeniku vpisalo, v sled česar je ta volilec, ki plačuje že dve leti davek od posestva, ki je vredno 14000 K, pa zopet med tiste volilce, ki plačujejo do 40 vin. davka, kakor je to pritožba zahtevala. Obe ti nasprotujoči si razsodbi izdal je en in isti glavar; mož je pač vedel, da ni daljna pritožba dopuščena. Pritožil se je pa bil „prečastiti gospod župnik“. S tem je menda vse razjasnjeno. Toda „prečastiti gospod“ bo pri volitvi vsejedno pogorel.

— Radovedni smo, kaj porečejo mariborski rudečkarji? V Vitanju so obhajali narodni nasprotniki, kakor poroča „Domovina“, „zmago“. Med „zmagovalci“ se je nahajal ter se radoval „sijajne zmage“ župnik Arzenšek. — Za ta slavni čin bodo mariborski rudečkarji predlagali Arzenška za kanonika! Heil! — Poštenjakoviča „Slov. Gosp.“ in „Slovenec“ pa molčita! Jako značilno!

— Župnik se je izgubil. Od sv. Vida nad Cerknico se nam poroča, da je šel ondotni župnik, g. Ivan Lovšin dne 22. t. m. v sosednjo, pol ure oddaljeno vas na botrinjo, od katere se pa še ni povrnil domu. Dne 23. zjutraj zbralo se je precej ljudij, da se udeleže za ta dan oznanjene maše, toda zastonj so zmrzovali, ker cerkev in farovž sta ostala zaklenjena. Dne 24. prišlo je zopet več ljudi, med njimi tudi dve ma-

teri s stroci, k upeljevanju in skoraj 1 1/2 ure oddaljeno vasi v mrasu in opolaskam potu, da bodo pri maši, toda samam, tudi ta dan je bila cerkev zaklenjena. Ko pa je šla jedna ženska v farovž vprašat, ali bodo gospod župnik danes matere vpeljali, se je zadrl nad njo župnikov oče, pensioniran sluga in pravi protitip ogrskega „čikosa“, da naj gre k županu ali pa k učitelju prosit za upeljavo. Priprosta ženaka je res prišla k županu vprašat, ali ima župan ali učitelj pravico matere vpeljavati. Tako brezplačno delo bi radi komu družemu naložili, boro pa za sebe obdržali. Potem pa krič, da vera peša, med tem ko je vendar jasno, da se ravno po farovžih najbolj vera in verski čuti uničujejo. Govori se, da dobimo prihodnjo spomlad misijon, katerega so v resnici prebivalci tukajšnjega farovža zelo potrební. Kam je gospod župnik izginil, ne vemo, skoraj gotovo je šel iskat dokazov, da si pridobi nagrado, katero je razpisal deželni poslanec, g. Ivan Božič v „Slovenskem Narodu“ šte. 17 tistemu, ki mu dokaže brezverstvo, o katerem tudi ta gospod rad govori. Svetovali bi mu, naj v prihodnje ob nedeljah, namesto da bi zabavljalske prižnice čez liberalce in liberalno časopisje, rajši oznaní, kedaj da ide zopet na botrinjo, in kedaj da ne bode maše, da ne bode ljudstvo delalo nepotrebnih potov.

Krjavelj.

— Slovensko gledališče. Zaradi nepríčakovanih zadržkov, kateri so predstavo dne 25. t. m. onemogočili in spremembo repertoarja provzročili, odpadla je tudi popoldnanska predstava v nedeljo, 27. t. m. in tudi zaradi študiranja novega repertoarja nocoj ni predstave v deželnem gledališču. Repertoar slovenskega gledališča do konca tekoče sezone določila je te dni intendant dramatičnega društva v sledečem: v četrtek, dne 31. t. m. vprižori in poje se nepreklicno zadnjikrat v sezoni velečastna in prekrasna Wagnerjeva opera „Tannhäuser“. Vse občinstvo v Ljubljani in izven Ljubljane še posebno opozarjamo na predstavo te opere, ker bo v istini zadnja v tekočem letu, in bo mogoče več let preteklo, predno se zopet kedaj ta velika Wagnerjeva opera na slovenskem odru vprižori. Kdor te opere še ni videl in slišal, pa jo namerava, naj se potruži v četrtek, 31. t. m. v slovensko gledališče. — Na svečnico, v soboto, dne 2. februarja t. l. bodeta zopet dve predstavi v deželnem gledališču, in sicer se bo igrala pri popoldnanski ljudski predstavi ob znižanih cenah tudi nepreklicno zadnjikrat v sezoni najprijetnejša narodna igra s petjem „Rokovnjači“, zvečer pa se bo igrala izvrstno zabavna gluma „Charleyeva teta“. — V torek, 5. februarja igra se po večletnem prestanku na novo študirana lepa igra „Lovodska sirta“, v kateri bodeta veliki in krasni glavni ulogi igrala gospod Dobrovolny in gđ. Rückova. — V petek, 8. febr. uprižori se po večletnem prestanku in na novo študirana Wagnerjeva romantična opera „Lohengrin“ prvičkrat v sezoni. — V nedeljo, 10. febr. igrala se bo pri popoldnanski ljudski predstavi Weberjeva čarobna opera „Čarostelec“ zadnjikrat v sezoni; isti dan zvečer pa zabavna burka „Urban Debeluhar“, z g. Verovškom v naslovni ulogi. — V torek 12. in v četrtek 14. febr. poje se drugikrat, oziroma tretji in zadnjikrat v sezoni opera „Lohengrin“. — V soboto, 16. febr. uprižori se na novo študirana in pozorno uprizorjena „Lumpacij Vagabund“, kateri se na pustni torek, 19. febr. izven abonementa ob 6. uri zvečer ponovi. — V petek 22. in v nedeljo 24. febr. pela se bo lepa Humperdinikova opera „Janko in Metka“; v ulogi Jankota nastopi takrat nova operna pevka kot gost. — V torek, 26. febr. uprižori se prvičkrat izvrstna slovenska narodna igra „Deseti brat“ (po Jurčičevem romanu) in se v četrtek 28. ponovi. — V soboto, 2. marca pela se bo prvičkrat na slovenskem odru velika tragična ruska opera Čajkovskega „Pikova dama“, v torek 5. marca poje se „Pikova dama“ drugikrat. — 8. marca bo nadaljna dramska noviteta Hauptmannova krasna igra „Hannca“, eventualno namesto nje „Wiljem Tell“ ali „Devica Orlanska“, katere od teh iger se takrat uprižori se kmalu določi. — V nedeljo, 10. marca popoldne „Deseti brat“, svečer ponovitev prejšnje dramske novitete. — V torek, 12. marca zadnjikrat ruska opera „Pikova dama“. — Za četrtek, 14. marca namerava se pri-

dobiti domačina o. kr. dvornega opernega pevca g. Bučarja za gostovanje na slovenskem odru. — V soboto, 16. marca namerava se uprižoriti prvičkrat Vilharjeva opera „Smiljana“, katere se bo na sv. Jožefa dan 19. marca ponovila. — V petek, 22. marca bo zadnja predstava tekoče sezone, uprižorila se bo najbrž izvrstna slovenska igra. Če bo kakih sprememb v repertoarju treba, poskušalo se bo pridobiti eventualno za gostovanje baritonista g. Vukoviča iz Zagreba ali o. kr. dvornega opernega pevca g. Heša v ulogi Kecal v „Prodani nevesti“.

— Umrl je umirovljeni ameriški škof Ignacij Mrak, rodom iz Poljan na Goranskem, v starosti 90 let.

— Umrl je v Kropi v nedeljo zjutraj g. Benjamin Schüller, bivši trgovec in fužinar. Zadnjih deset let je bil popolnoma slep. Zastopal je al. deželni odbor delj časa v o. kr. okrajnem šolskem svetu v Radovljici.

— „Narodna čitalnica v Ljubljani“. Druga plesna vaja vrši se, kakor smo že poročali, v sredo, 30. t. m. zvečer ob polu deveti uri v mali dvorani „Narodnega doma“.

— „Pariška razstava“, maskarada pevskega društva „Ljubljana“. Krasna dekoracijska dela za napominano maskarado so dogotovljena, izmed katerih se posebno odlikuje čez celo dvorano segajoč transparent, koji bo sigurno očaral vsacega posetnika maskarade. Tudi vse druge dekoracije so že pripravljene in se z jutrišnjim dnevom že prično dela v Sokolovej dvorani. Odboru društva prijavila se je tekom zadnjih dni sigurno ena največjih skupin, to je skupina 56 oseb, katere bo proizvajala krasen dvorni ples „Les Lanciers“ in veliki češki salonki ples „Česka Beseda“. Vsaka posamezna točka teh dveh krasnih plesov traja nad 1/2 ure, kar bo posetnikom razstave gotovo največji užitek nudilo.

— Prešernov album izšel je ravno kar v drugem natisu ter ser se dobi pri knjigotrtcu gosp. Schwentnerju v Ljubljani, Dvorski trg št. 1. „Prešernov album“ obsega velik izbor povestij, črtic, pesmij in razprav ter mnogo ilustracij, ki se nanašajo na Prešerna. Naj bi ne bilo slovenske hiše brez tega elegantnega in jako zanimivega albuma!

— Prostovoljno gasilno društvo na Viču ima v nedeljo dne 3. februarja ob pol 2. uri pop. v salonu gosp. Trauna na Glincah svoj občni zbor.

— Slovenskega planinskega društva radovljiška podružnica priredi v četrtek, dne 31. t. m. v salonu g. V Hudovernik-ove restavracije, predavanje o potovanju po Južnem Štajerskem. Predavanju sledi petje. Začetek ob 3 1/2. uti popoldne. — Vstopnina 1 krono.

— Ljudska knjižnica na Ponikvi obstoji sedaj že dva meseca in vlada se še ni izrekla, če bode ustanovitelj si moral pridobiti koncesijo, kakor je to zahtevalo o. kr. okrajno glavarstvo v Celju. Knjižnica šteje že nad 800 knjig. Izposodilo si je v teku dveh mesecev 457 oseb 624 knjig. Poroča se nam, da se bodejo tudi v sosednih občinah ponkoviške fare, t. j. v Šmarju pri Jelšah, na Sladki gori in v Št. Vidu ustanovile ljudske knjižnice.

— Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje v soboto, 2. dan svečana ob najstarejših dopoldne v Šmarji, da si izvoli nov odbor, in da pretresuje osnutek pravil „Zveze slov. štajerskih učiteljev in učiteljic“.

— Prijet lovski tat. Zaradi tatvine divjačine že večkrat kaznovani Jožef Debevo iz Verbljenj je hotel danes zjutraj utihotapiti v mesto srno. Pripeljal jo je v butarah do Ribičeve gostilne, kjer je zavlil na dvorišče in srno izločil in zakopal v hlevu v gnoj, ker se mu ni takoj nudila ugodna prilika za utihotapenje. To se je izvedelo, in Jožef Debevo se je prijel. Trdil je, da so psi prignali srno na njegovo dvorišče, in da jo je on slučajno ujel, kar pa ni verjetno, ker se je srni poznalo, da je bila zadržana, in da jo je moral on na sanjko ujeti. Srna je bila neki iz lova Martina Furlana iz Verbljenj, in jo je ta, ki je bil slučajno v Ljubljani, takoj vzel seboj. Jožef Debevo je šel na Žabjek.

— Ponočna vožnja. Dva pijana fjakarska hlapca sta danes ponoči v Vegovih ulicah naložila v svoj voz sladkolinjano trojico in jo peljala po Valvasorjevem trgu in po Križevniških ulicah na Krakovski nasip pred gostilno „pri raku“, kjer sta oba fja-

karaka hlapca padla s konja, konj pa je pres. voznika dirjal naprej v Trnovo, kjer se je v Konjnih plicah sam ustavil in se je pijana trojica inkobacala iz voza.

— V Ameriko se sedaj spet močno izseljuje s Kranjskega. Tudi fantje, ki še niso vojaščine prosti, bi radi šli v Ameriko, pa jim ljubljanska policija brani. Včeraj so neki pet fantov in dva agenta zapeli.

— V postelji je kadil in zaspal F. M. v Križanskih ulicah. Pri tem mu je padla cigareta na posteljno odejo in jo vnela. Smrad je zbudil druge osebe, ki so spale v sobi in le-te so ogenj pogasile, sicer bi se bili lahko vsi zadušili.

— Dve srebrni žlici je prodajal po mestu postopač Jožef Mojc. Ko so ga prišli, je rekel, da ju je našel v kazinških smeteh.

— Metulj v januarju. V soboto je ujel neki šolar na Rožniku rumenega metulja.

* Giuseppe Verdi umrl. Med najgenialnejšimi komponisti XIX. veka je bil umrl italijanski operni skladatelj Verdi. Rojen je bil v Roncolu pri Bussetu (pokrajina Parma) 10. okt. 1813. Že od mladosti se je bavil z glasbo ter spisal ogromno število oper, ki so radi svoje melodioznosti med najprijetnejšimi ter se pojo po vsem svetu in na vsakem večjem gledališču. „Slovenski Narod“ je prinesel obširnejši životopis tega najslavnejšega italijanskega skladatelja v jednom prejšnjih svojih letnikov. Vendar pa naj navedemo iznova vsaj glavna njegova dela, med katerimi je več znanih tudi v Ljubljani, ker so se pele na slovenskem odru. Najimennitnejše Verdijeve opere so: „Nebukadnezar“ (1842), „Ernani“ (1844), „Macbeth“ (1847), „Rigoletto“ (1851), „Troubadour“ (1853), „La Traviata“ (1853), „Aida“ (1871), „Othello“ (1887) in „Falstaff“ (1893). Verdi je bil plemenit mož, ki je zapustil večino svojega premoženja starim in bolnim glasbenikom in pevcem.

* Duhovnik se je izgubil. V Mehali na Ogrskem so katoliški verniki neutolažni. Njihov duhovnik se je izgubil, z njim vred pa lepa, debelušasta žena. Povsod iščejo župnika, a njega ni, njega in nje od nikoder ni! Žalost velikanska!

* Možgani in različni stanovi. Listi poročajo, da je neki francoski zdravnik preiskaval „porabo možganov“ v različnih stanovih in poklicih. Njegova preiskava je baje dognala, da se „porabi“ največ možganov v vojaštvu. Izmed 100000 vojakov jih postane 199 neozdravno bolnih na možganih. Za vojaki pridejo umetniki, na to odvetniki, zdravniki, uradniki in duhovniki. Poprečno postane med temi 177 blaznik izmed 100009 oseb. Potem pridejo delavci na polju in posli. Malo — 66 mej 100000 — jih zblazne med rokodelci. Najboljše ohranijo svoje možgane trgovci, med katerimi pride na 100000 oseb le 42 blaznih. V Ameriki so odstotki baje drugačni. Tam postane med trgovci mnogo več blaznih kakor v Evropi. Splošno se sodijo podatki francoskega zdravnika jako skeptično in dvomljivo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 29. januarja. Slovenski in hrvaški poslanci so že večinoma tukaj zbrani. Šusteršič se peha na vse strani, da bi ustanovil svoj klerikalni klub. Dalmatinski poslanci se potegujejo za to, da se ustanovi skupen klub slovenskih in hrvaških poslancev. Danes popoldne je Šusteršič zopet sklical nekaj svojih mož na posvetovanje.

Dunaj 29. januarja. Ministrski predsednik dr. Körber je povabil danes poslance dr. Fořta, dr. Kaizla, dr. Pacaka in dr. Stranskega k sebi na posvetovanje, ki je trajalo dobro uro. Čehi vsaj za sedaj ne mislijo delati obstrukcije.

Dunaj 29. januarja. Glede predsednika se še vedno ni doseglo nikako porazumljenja. Bržčas bo starosta Weigel voljen za nekaj časa provizoričnim predsednikom.

Dunaj 29. januarja. Poljski klub je v današnji seji izvolil zopet viteza Jaworskega svojim predsednikom. Jaworski se je v svojem odgovoru izrekel zoper obstrukcijo in dejal, da se mora poljski klub držati politike svobodne roke

Petrograd 29. januarja. Feld-maršal Gurko je na svojem posestvu Saharovu umrl. Rojen je bil 1. 1828. V rusko-turški vojni je zaslovel kot eden najznamenitejših vojsko vodij. L. 1882. je postal generalni guverner v Varšavi, kjer je ostal 12 let.

Kalodont
Se dobliva povsod!!
neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 308-3 m. Srednji tisk 730-6 mm.

Januar	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Temperat-ura v °C	Vetrovi	Nebo	Močra v 24 urah
28.	9. zvečer	726.3	3.1 al. svzhod	pol. oblak.		
29.	7. s jutraj	720.3	12 ar. vzsvz.	del. oblak.		
	2. popol.	719.3	0.6 ar. jvzhod	sneg		0.0 mm.

Srednja včerašnja temperatura -6.2°, nor-male: -1.9°.

Dunajska borza
dne 29. januarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.30
Skupni državni dolg v srebru	98.20
Avstrijska zlata renta	117.50
Avstrijska krona renta 4%	98.35
Ogrska zlata renta 4%	117.15
Ogrska krona renta 4%	93.—
Avstro-ogrski bančni delnice	1704.—
Kreditne delnice	682.75
London vista	240.67 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.57 1/2
20 mark	23.52
20 frankov	19.16
Italijanski bankovci	90.25
C. kr. cekini	11.32

Ljubljanska kreditna banka
Laibacher Creditbank
v Špitalskih ulicah št. 2
menjalnica v pritličju
sprejema vloge na hranilne knji-žice ter iste obrestuje po 4%, od dne vloge do dne dviga,
2%, rental davek od teh hranilnih vlog plača banka sama.
Ljubljanska kreditna banka
izplača tudi večje svote brez od-povedi. (11-24)
Zunanjim vlagateljem
so na željo poštne hranilnične položnice na razpolago v svrhu poštne preste vpošiljativne zneskov.

Tužnim srcem javljamo, da je sinoči ob 1/2. 9. uri umrl naš častni občan, gospod
Edvard Globočnik
dolgoletni okrožni zdravnik odlikovan z zlatim zaslužnim križcem
v 61. letu svoje dobe. Pogreb bo v sredo, dne 30. t. m., ob 3. uri popoldne.
Blag mu spomin!
Županstvo Cerkije pri Kranju, dne 28. prosinca 1901
Župan: Zamen Janez.
(217)

Pristne ruske
1860
T.P.A.P.M.
C. ПЕТЕРБУРГ
Varstvena znamka.
Peterburške
galoš
se dobivajo po stalnih cenah pri tvrdkah:
J. S. Benedikt, K. Karinger, H. Kenda, Ant. Krisper, V. Petričič, K. Recknagel, Fr. Szantner, F. M. Schmitt.

Hugon Kronabethvogel
odvetniški uradnik
danes s jutraj, previden s svetotajstvi, mirno v Gospodu saspal.
Zemski ostanki dragega rajnega bodo v sredo, dne 30. prosinca 1901 ob 3. uri popoldne preneseni iz deželne bolnice na pokopališče k sv. Krištofu k več-nemu počitku.
V Ljubljani, 29. prosinca 1901.
(224) Žalujoči ostali.

Trgovski pomočnik
manufakturst in špecerist, spreten proda-jalec, želi službo premeniti.
Cenjene ponudbe pod šifro: „U. P. št. 1000, Mokronog“.
(174-4)
Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda
veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Ansee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Du-naj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m s jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob ne-deljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m do-poldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipako, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Koberje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m s jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m s večer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m s jutraj osonni vlak s Du-naja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plana, Bu-dejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Kar-lovih varov, Heba, Marijinih varov, Plana, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m s večer osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novega mesta in Koberja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 121 m s jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m s večer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m s jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m s večer. — Prihod v Ljub-ljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m s jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m s večer.

VABILO
plesni veselici
v soboto, dne 2. februvarja t. l.
v gostilni „pri Kamničanu“
Karlovska cesta št. 4.
Začetek ob 5. uri popoldne.
Za dobre pijače in jedila kakor točno postrežbo bo najbolje skrbjeno.
K obilnemu obisku uljudno vabi
Anton Kovač
gostilničar.
(221-1)

Dobre cenene ure
s 3letnim pisemenim jamstvom
razpošilja zasebnikom
HANNS KONRAD
tovarna za ure in eksportna hiša zlatin
Mest (Brux) Češke.
Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3.75
Prava srebrna remontoarka 5.80
Prava srebrna verižica 1.20
Nikelnasti budilec 1.95
Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pisem. (2611-13)
K. Ilustrovani katalog zastoj in poštne prosto.

Na račun zelo ugodno
odda se 1. majem t. l. dobro znana
gostilna
v letovišču „Laverca“
pri Ljubljani, poleg postaje.
Izvrševanje obrta izročilo se pa bode le zanesljivo, poštini in posebno v kuhinjski stroki zelo večji gostilničarki (vdovi ali samici) z doraslo hčerko, oziroma kako sorodnico, proti primerni kavciji.
Natančne poizvedbe pri posestniku in vinskem trgovcu Karolu Lenče-tu na Laverca.
(86-7)

VABILO
plesni veselici
katera bo
dné 1. svečana 1901
na Martinovi cesti št. 32.
Godba na lok.
Začetek ob 7. uri zvečer.
Vstopnina prosta.
K obilini udeležbi uljudno vabi
Franc Poljšak
gostilničar.
(222-1)

Zahvala.
Dne 24. decembra 1900 se mi je več pre-makljivih rečij valed požara, kateri je v moji pi-sarni nastal, pogorelo deloma poškodovalo. — Dunajska zavarovalnica na Dunaji, pri kateri so bile omenjene premakljive reči za-varovane, je pustila po svojem glavnem zastop-niku gosp. Perhancu škodo takej ceniti in mi je tudi vso povzročeno škodo po-polnoma izplačala. Isto toraj vsakemu najtopleje priporočam.
V Ljubljani, dne 15. prosinca 1901.
Ignacij Čamernik
kamnosek in posestnik.
(223)

Marija Degrassi, roj. Bobek,
trgovka s sadjem, umrla je v Trstu, zapustivši malo premoženje. Vabi se nje-nega nečaka Josipa Bobek pok. Franciške, da se radi zapuščinske razprave javi c. kr. okrajni sodnji za civilne stvari v Trstu.
(209-2)

Gospodična išče prijazno
meblovano sobo
z dobro hrano, specialno pri solidni rodbini. Ponudbe vsprejema upravništvo „Slov. Naroda“.
(220-1)

Stanovanje
obstoječe iz 2 sob, kuhinje, kame i t. d. odda se za februar, marc, april na Starem trgu št. 28, III. nadstropje, na ulico.
Poizve se pri Josipu Seunig-u, Ma-rijin trg št. 1.
(218-1)

hišo št. 98
na Velikem trgu v Rudolfovem stoječo nasproti mestnemu vodnjaku. Hiša je v najboljšem stanju, ima nov strešni stol, je krita z opeko in je posebno pri-pravna za trgovino.
(210-1) Dr. J. Schegula.

Velefino surovo maslo
prve planinske mlekarske zadruga
priporoča
Edmund Kavčič
Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.
Istotam: (12-23)
Fina narezana svinjska gnjat, an-gleški Victoria-Punsch-Extrakt, iz-borni zaloga finega vina.

DR. EDO ŠLAJMER
ne bo zaradi nezgode nekaj časa ordiniral.
(214-2)

Prešernove stoletnice
decemberska številka
„Ljubljanskega Zvona“
posvečena povsem
pesniku Prešernu
bogato ilustrovana.
Posamezni izvodi te številke H 240. Po pošti 12 vinarjev več.
Naročila vsprejema
Lavoslav Schwentner, knjigotržec v Ljubljani.